ރ
ސަ އްލާ
އަ ދަ ދު1: 28/09/2016
އިންސާނީ ހައްގުތަކާ އި ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަ ން
މެގްނަ ކާޓާ ފަންޑް ފޮރ ހިއުމަން ރައިޓްސްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ޓްރާންސްޕޭރަންސީ މޯލްޑިވްސްއިން ކުރިއަށްގެންދާ ޕްރޮޖެކްޓް ހިއުމަން ރައިޓްސް
ގެ ފަރާތުން ކޮންމެ މަހަކު ޝާއިއުކުރާ ނިއުސްލެޓަރގެ ފުރަތަމަ އަދަދަށް މަރުހަބާ ދަންނަވަމެވެ. މި ޕްރޮޖެކްޓްގެ މަގްސަދަކީ ރާއްޖޭގެ އިންސާނީ
ހައްގުތަކުގެ ހާލަތު އިތުރަށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ޓަކައި މަސައްކަތް ކުރުމެވެ. އަދި އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ދާއިރާގައި ހުރި ގޮންޖެހުންތައް ފާހަގަކޮށް
އެކަންކަން ރައްޔިތުންނާއި ދައުލަތުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނެސް، އިތުރަށް މިފަދަ ވާހަކަތައް ދައްކާ އެފަދަ ސައްލާތައް އިތުރުކުރުމެވެ. ހަމަ މިއާއެކު
ބައިނަލްއަގްވާމީ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ލާޒިމްކުރާ އިންސާނީ ހައްގުތަކާއި ގުޅުންހުރި ޒިންމާތައް އަދާ ކުރަމުންދާ މިންވަރާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ހުރި ގާނޫނުތަކުގައި އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ މަފްހޫމް އެކުލެވިފައިވާ މިންވަރު ދެނެގަނެ އެކަންކަމުގެ މައުލޫމާތުގެ ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ފޯރުކޮށް
ދިނުމެވެ. މިގޮތުން ކޮންމެ މަހަކުވެސް އިންސާނީ ހައްގުތަކާ ބެހޭ މައުލޫމާތު ހިމަނައިގެން މިފަދަ ނިއުސްލެޓަރ އެއް ނެރުމަށް ވަނީ ހަމަޖެހިފައެވެ.
އެގޮތުން މި އަދަދު މިހާއްސަ ކޮށްލަނީ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ މައްޗަށެވެ. އަދި އޮގަސްޓު މަހުގެ 11 ވަނަ ދުވަހު ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާ
ތަސްދީގު ކުރެއްވި އަބުރު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގާނޫނަށެވެ. އެ ބަޔަށް ދިޔުމުގެ ކުރިން، މި އަދަދަކީ މިގޮތަށް ނެރެވޭ ފުރަތަމަ އަދަދަށްވެސް ވުމާ އެކު،
އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ތައާރަފެއް ހިމަނާލުމަކީ އެންމެ އެކަށީގެންވާގޮތް ކަމުގައި ދެކެމެވެ. އެއީ އެ ތައާރަފަކީ ދެންހުރި އަދަދު ތަކުގައި ހިމަނާލާ
މުގައްދިމާ އަކަށްވެސް ވެގެން ދާނެކަމަށްޓަކައެވެ.
އިންސާނީ ހައްގުގެ ތައާރަފެއް
އިންސާނީ ހައްގަކީ އާލަމީ ފަލްސަފާއެކެވެ. ސަބަބަކީ އިންސާނީ ހައްގަކީ މީލާދީން 16 ވަނަ ގަރުނުގެ ތެރޭގައި ދެކެވެން ފަށައިފިއެވެ. އެގޮތުން
ކޮންމެ އިންސާނަކަށްވެސް، ކޮންމެ ގައުމެއްގައި ހުރިކަމުގައިވިޔަސް، ކޮންމެ އެދުވަސްވަރު އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަ ދެކެވުމަށް މެދުވެރިވި އެއް
މަސައްކަތެއްކުރިކަމުގައިވިޔަސް، ކޮންމެ ޖިންސެއްގެ މީހެއްކަމުގައިވިޔަސް، ސަބަބަކީ އެޒަމާނުގައި އިޖުތިމާއީ ގޮތުން ގެންގުޅުނު ތަފާތުކުރުންތަކެވެ.
ކޮންމެ އުމުރެއްކަމުގައިވިޔަސް، ކޮންމެ ދީނެއް ކަމުގައިވިޔަސް، ކޮންމެ އެދުވަސްވަރު ވެރިކަން ހިންގުމުގެ އުސޫލުތަކުގެ ތެރޭގައިވެސް މުޖުތަމައުގެ
ނަސްލެއްކަމުގައިވިޔަސް، ކޮންމެ ކުލައެއްގެ މީހެއްކަމުގައިވިޔަސް، ތަފާތު މީހުން، އެމީހުންގެ ނަސްލަށް ނުވަތަ އާއިލާއަށް ބަލައި ކުރަމުންދިޔަ
އިންސާނަކަށްވީތީ އެމީހަކަށް އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ލިބިދޭންޖެހޭ ތަފާތުކުރުންތަކެކެވެ. މިގޮތުން މިވިސްނުމާ އިދިކޮޅަށް އުފެދުނު ފުރަތަމަ
އަދި ނިގުޅައިނުގަނެވޭނެ އެއްޗަކަށް ވާތީއެވެ. ފިކުރަކަށްވީ ގުދުރަތީ ހައްގުތައް ނުވަތަ ނެޗުރަލް ރައިޓްސްގެ ވިސްނުމެވެ.
އެގޮތުން 17 ވަނަ ގަރުނުގެ ފަލްސަފާވެރިއެއްކަމުގައިވާ ޖޯން ލޯކްގެ
އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދާދި ފަހަކުން ދެކެވެން ލިޔުންތަކުގައި ހަމަ ކޮންމެމީހަކަށްމެ ގުދުރަތީގޮތުން ލިބިގެންވާ ތިން
ފެށި ނަމަވެސް، މި ވާހަކަތައް ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރެއްގައި، ހައްގެއްގެ ވާހަކަ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ ދިރިހުރުމުގެ (ލައިފް) ހައްގު،
HumanRightsGovernanceUpdates www.transparency.mv

މިނިވަންކަމުގެ (ލިބަރޓީ) ހައްގު އަދި ބިމާއި މުދަލުގެ (އެސްޓޭޓް/ ހިނގުން ވެގެންދިޔައީ ފަހުގެ ތާރީހުގައި ރާއްޖޭގައި އޮތް ވެރިކަމާއި
ޕްރޮޕަރޓީ(ހައްގެވެ. 17 ވަނަ ގަރުނުގައި ބޭނުން ކުރަމުންދިޔަ ލަފްޒު ޖަލުތަކުގައި ކުރަމުންދިޔަ އަނިޔާއާއި ދެކޮޅަށް ފުރަތަމަ ފަހަރަށް އާންމު
’ގުދުރަތީ ހައްގު“ ”އިންސާނީ ހައްގު“ ގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަން ރައްޔިތުން އިދިކޮޅަށް ނިކުތް ފަހަރުކަމުގައެވެ. އަދި މިކަމާ ގުޅިގެން
ފެށުނީ 19 ވަނަ ގަރުނުގައެވެ. މިދުވަސްވަރު އޮތް އެންމެބޮޑު ރައްޔިތުންނަށް ލިބެންޖެހޭ ހައްގުތަކުގެ ތެރެއިން ހާއްސަކޮށް މަދަނީ އަދި
ކަންބޮޑުވުމަކަށްވީ އަޅުންގެންގުޅުމާއި، އަޅުވިޔަފާރީގެ މައްސަލައެވެ. ސިޔާސީ ހައްގުތަކަށް ގޮވާލާ އުފުލި އަޑުން މުޅި ގައުމު ގުގުމާލިއެވެ. އަދި
މިކަން ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތުގައި އުޅުނު މީހުންގެ މެދުގައި އެންމެ މިސަބަބަށްޓަކައި ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ އަސާސީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަ
ގިނައިން ދެކެވުނު ވާހަކައަކީ ނުވަތަ ހިޔާލު ބަދަލުކުރެވުނު މަފްހޫމަކީ އިތުރަށް އޮބަހައްޓައިގެން ނުތިބެވޭނެކަން ހާމަވެ، އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ
ހުރިހާ އިންސާނުންނަށް ލިބިގެންވާ އިންސާނީ ހައްގުގެ ވާހަކައާއި، ވާހަކަދެއްކުމުގެ ޖާގަދޭން ސަރުކާރަށް މަޖުބޫރުވިއެވެ. އަދި ދައްކަމުން
އެހައްގުތައް ހަމަހަމަކޮށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ވާހަކައެވެ. ނަމަވެސް ގާނޫނީ ދިޔަ ވާހަކަތަކާއި ކުރަމުންދިޔަ މަސައްކަތުގެ ނަތީއްޖާއަކަށްވީ އޭރުގެ
މާނާގައި، އެންމެންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު، އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިސްނެގުމާ އެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނު އަސާސީ
ހައްގުތައް ދިނުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރެވި، ޝަރުއީގޮތުން މިހައްގުތައް އިސްލާހު ކުރުމުވެ. އިސްލާހު ކުރެވުނު ގާނޫނު އަސާސީ 2008 ވަނަ
ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ވާހަކަ ދެކެވެން ފެށީ ދެވަނަ ބޮޑު ހަނގުރާމައިގައި އަހަރު ތަސްދީގު ކުރެވުނު އިރު، ގާނޫނު އަސާސީގެ ދެވަނަ ބާބު ހާއްސަ
ހިންގި ލާއިންސާނީ ޖަރީމާތަކުގެ ސަބަބުން އިންސާނީ ހައްގުތައް އެކީ ކުރެވިފައިވަނީ ރައްޔިތުންނަށް ލިބެންޖެހޭ ހައްގުތަކުގެ މައްޗަށެވެ. މި
ނެތިދިޔުމުގެ ބިރު އިހުސާސް ވެގެން ދިޔުމުންނެވެ. ދެވަނަ ބޮޑު ހަނގުރާމަ ބަޔާން ކުރެވުނު ކަންކަމުންވެސް، އިންސާނީ ހައްގުތައް ހޯދުމަށްޓަކައި،
ނިމި، އެ ހަނގުރާމައިގެ ސަބަބުން އިންސާނިއްޔަތަށް ލިބުނު ގިނަގުނަ ހިޔާލު ކުރުމާއި، ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މުހިންމުކަން ޔަގީންވެގެން ދެއެވެ.
ގެއްލުންތައް އަންދާޒާކުރެވުނު ހިސާބުން އެފަދަ އިތުރު ހަނގުރާމައެއް
ހިނގިޔަ ނުދިނުމުގެ މުހިންމުކަން އެދުވަސްވަރުގެ ބާރުގަދަ ގައުމުތަކަށް ޓްރާންސްޕޭރަންސީ މޯލްޑިވްސްއިން 2015 ވަނަ އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ވިސްނުނެވެ. އަދި އެފަދަކަމެއް ތަކުރާރުވިޔަނުދިނުމަށްޓަކައި، ސުލްހަ ދިމިގުރާތީ ހާލަތު ބަޔާންކުރުމުގެ ގޮތުން ތައްޔާރުކުރި އެސެސްމަންޓުން
ގާއިމުކުރުމުގައި، އަދި އިންސާނީ ހައްގުގެ އުސޫލުތައް ހިފެހެއްޓުމުގައި، ދައްކާގޮތުގައި ދިވެހިން ދިމިގުރާތީ އަސާސެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ދިމިގުރާތީ
ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ގައުމެއްގެ ބައިވެރިވުން އޮތުމުގެ މުހިންމުކަން ނިޒާމު ރަމްޒުކޮށްދޭ އެންމެ މުހިންމު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަ ކުރާ
ގަބޫލުކުރެވި، އެ މަސައްކަތް މަތިކުރުމައްޓަކައި އ.ދ އުފެއްދިއެވެ. އަދި އެއްކަމަކީ ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމެވެ. ގިނަ ދިވެހިންގެ ވިސްނުމުގައި
އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ މައިގަ ނޑު އެއް ތަރަހަ އ.ދ. ގެ ޗާޓަރުގައި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަކީ އެއާ ނުލައި ދިމިގުރާތީ ނިޒާމެއް
ބަޔާންކުރެވިގެން ދިޔައެވެ. ހަރުދަނާވުމަށް ވަރަށް އުނދަގޫވާނޭ ކަމެކެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ވެރިކަން
ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގައި ހިނގާ ކަންކަމަށް ފާޑުކިޔާ ބަސްބުނުމުގެ ފުރުސަތު
”ބައިނަލްއަގުވާމީ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ އިގުތިސާދީ، އިޖްތިމާއީ، އޮތުމަކީ ހެޔޮވެރިމެއްގެ އަސާސީ ސިފައެކެވެ. މިހެންކަމުން ރައްޔިތުންނަށް
ސަގާފީ ނުވަތަ އިންސާނިއްޔަތުގެ އަުހުލާގާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތައް ބަސްބުނުމުގެ ފުރުސަތު ނެތް ނުވަތަ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ ސަބަބުން
ހައްލުކުރުމުގައްޔާއި އިންސާނީ ހައްގުތަކާއި އަސާސީ މިނިވަންކަން، ވަކި ބޮޑެތި އަދަބުތައް ދެވޭކަމުގައި ވަނީނަމަ ރައްޔިތުން ބާރުވެރިކުރުވަނިވި
ނަސްލަކަށް، ޖިންސަކަށް، ބަހަކަށް ނުވަތަ ދީނަކަށް ނުބަލައި ހަމަ ކޮންމެ ވެރިކަމެއްގެ ނިޒާމު އޮތްކަމާއި މެދު ސުވާލު އުފެދެއެވެ. ބައެއް ފަހަރު
މީހަކަށް ކަށަވަރު ކޮށްދިނުމުގައި ބައިނަލްއަގުވާމީ އެއްބައިވަންތަކަން ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ ފުރުސަތު ހަނިކުރުމަށްޓަކައި ތަފާތު
ކަށަވަރުކުރުން“ (އ.ދ. ގެ ޗާޓަރ: އާރޓިކަލް 1 ގެ)3 އުޒުރުތައް ދައްކައި ހައްގު ލިބުނަ ނުދީ ޒިންމާގެ ވާހަކަ ދެކެވޭތަންވެސް
އާދެއެވެ. އެގޮތުން މިވަގުތު ރާއްޖޭގައި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަ ދެކެވެންފެށިތާ އަދި އައި އެންމެ ބޮޑު އެއް ހީނަރުކަމަކީ އަބުރު ރައްކާތެރި ކުރުމާއި ހިޔާލުފާޅު
މާގިނަދުވަހެއް ނުވެއެވެ. އެކި ދުވަސްވަރު ސިޔާސީ ގޮތުން ހުރި ކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ ގާނޫނުގައި ހުރި ކަންބޮޑުވުންތަކެވެ.
ފިއްތުންތަކާއެކުވެސް އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ ވާހަކަދައްކާ ފަރާތްތަކުން
އެވާހަކަތައް ދެއްކެން އޮތްގޮތަކަށް ދެއްކިއެވެ. ސިއްރުން ނެރޭ
ލިޔުންތަކުގައި އަދި ދޭދޭމީހުންގެ ދެމެދުގައި މަޑުމަޑުން ދެކެވޭ ވާހަކަތަކުގެ
ގޮތުގައި އަދި މަދު މަދުންނަމަވެސް އާންމުކޮށް ހުޅުވާލައިގެން ބޭއްވޭ
އަބުރު ރައްކާތެރި ކުރުމާއި ހިޔާލު ފާޅު ކުރުމުގެ
ބައްދަލުވުންތަކުގައިވެސް މެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިވާހަކަތައް ހާމަކަން
މިނިވަންކަން
ބޮޑުކޮށް އާންމު މާހައުލުތަކުގައި، އަދި ސިޔާސީ ޕޯޑިއަމް ތަކުގައި
ދެކެވެންފެށީ 2000 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެންނެވެ. މިގޮތުން 2003 އޮގަސްޓް މަހުގެ ތެރޭގައި އެންމެ އަޑު ހަރުކޮށް ދެކެވުނު އެއް ވާހަކައަކީ
ވަނަ އަހަރު މާފުށީ ޖަލުގައި ގައިދީއަކު މަރާލުމާ ގުޅިގެން އުފެދުނު އަބުރު ރައްކާތެރިކޮށްދިނުމާއި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ ގާނޫނުގެ
ހަމަނުޖެހުން ބޮޑުވެ މާލޭގައިވެސް މުޒާހަރާކޮށް ބޮޑެތި ހަމަނުޖެހުންތައް ވާހައެވެ. މި ގާނޫނާ ގުޅޭ ގޮތުން ތަފާތު ގިނަ ބަހުސްތަކެއް މިހާރުވެސް
HumanRightsGovernanceUpdates www.transparency.mv

ދަނީ ކުރެވެމުންނެވެ. ބައެއް ފަރާތްތަކުން މިގާނުނަކީ މުހިންމު އެއްވެސް މީހަކަށް މަޖުބޫރު ކޮށްގެން ނުވާނެ ކަމަށެވެ. އަދި ހަމަ
ގާނޫނެއްގެގޮތުގައި ސިފަ ކުރާއިރު، އަނެއްބައި ފަރާތްތަކުން މި ގާނޫނު އެހެންމެ، ގާނޫނު އަސާސީން ކަށަވަރު ކޮށް ދީފައިވާ ހައްގެއް ހަނިކުރެވޭނީ
ސިފަކުރަނީ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ހަނި ކުރުވާ ގާނޫނެއްގެ ގާނުނު އަސާސީއާއި ތައާރުޟު ނުވާނެ ގޮތެއްގެ މަތިންކަންވެސް ގާނުނު
ގޮތުގައެވެ. އަބުރާ ބެހުން ނުވަތަ ޑިފަމޭޝަން އަކީ މީހެއްގެ އަބުރު އަސާސީގެ ދެވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން އަބުރު
ނަގާލުމުގެ ނިޔަތުގައި، ތެދުނޫން މައުލޫމާތު ފެތުރުން ނުވަތަ އެފަދަ ވާހަކަ ރައްކާތެރިކޮށްދިނުމާއި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ ގާނޫނުގެ
ދެއްކުމެވެ. މީހަކު ބުނާ ބަހަކުން ނުވަތަ ލިޔާ ލިޔުމަކުން އެހެންމީހެއްގެ ދަށުން ވަކިވަކި ނޫސްވެރިޔަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އިތުރުން މީޑިއާގެ
އަބުރަށް ގެއްލުމެއް ލިބުމަކީ ދިމިގުރާތީ ނިޒާމެއްގައި ކޮށްގެންވާނެ ކަމެއް ލައިސަންސު ހިފެހެއްޓުމަށްވެސް މަގުފަހި ކޮށްދެއެވެ. އަދި، މީޑިއާއަކުން
ނޫނެވެ. މިހެންކަމުން، އަބުރު ރައްކާތެރި ކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން ގާނޫނެއް ވަގުތުން ދައްކަމުންދާ ޕްރޮގްރާމެއް ކޮންމެ ފަރާތަކުންވެސް ހުއްޓުވުމަށް
އޮތުމަކީ މުހިންމު ކަމެކެވެ. އެހެނަސް، މިފަދަ ގާނޫނެއްގެ ދަށުންވެސް، މަގުފަހިވެގެން ދެއެވެ. މިސަބަބު ތަކަށްޓަކައި، ގާނޫނު އަސާސީގެ 28
ގާނޫނު އަސާސީން ކަށަވަރުކޮށް ދީފައިވާ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް ވަނަ މާއްދާއިން ޔަގީންކޮށް ދީފައިވާ ނޫސްވެރިކަން ކުރުމާއި، މުއާސަލާތީ
ހުރަސްއެޅިގެން ނުވާނެއެވެ. ވީމާ އަބުރު ރައްކާތެރި ކުރުމުގެ ގާނޫނެއް ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް ހުރަސްއެޅޭކަމީ އެނގި
ވާންޖެހޭނީ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް ހުރަސްނޭޅޭ، އަދި ހިޔާލު ހާމަވާ ކަމެކެވެ.
ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް މަގުފަހިވާ ގާނޫނަކަށެވެ.
މީގެ އިތުރުންވެސް ކަންބޮޑުވާ ގިނަ ކަންތައްތަކެއް މިގާނޫނުގައި ހިމެނިފައި
މިއާއި ހިލާފަށް އޮގަސްޓު މަހުގެ 11 ވަނަ ދުވަހު ރައީސުލް ޖުމުހޫރިއްޔާ ވެއެވެ. މިގޮތުން، ތެދު ނޫން މައުލޫމާތެއް ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ
ތަސްދީގު ކުރެއްވި އަބުރު ރައްކާތެރިކޮށްދިނުމާއި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ އެނޫންވެސް ގޮތަކުން މީހެއްގެ އަބުރަށް އުނިކަމެއް އަތުވެއްޖެ ހިނދެއްގައި،
މިނިވަންކަމުގެ ގާނޫނު ފާހަގަ ކުރެވެނީ ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމަށް އެ މީހަކަށް ލިބިދޭންޖެހޭ ބަދަލާ ގުޅޭގޮތުން މިގާނޫނުގައި އަކަށީގެންވާ
ކުރިމަތިވާ ހުރަހެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ބައެއް ނޫސްވެރިން އަދި މީޑިއާ ތަކުން މިންވަރަކަށް ނުކުތާތަކެއް ބަޔާން ކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. އަބުރާ ބެހުމަކީ
މި ގާނޫނު ސިފަކުރަނީ ”ހިޔާލު ފާޅުކުރުމާއި މިނިވަން ނޫސްވެރިކަމަށް އޭގެ ޒާތުގައި ހިޔާލުފާޅު ކުރުމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމަކަށް ނުވާ ހިނދު،
“
ބޮޑެތި ހުރަސްތަކެއް ކުރިމަތިވާ ގޮތަށް ފަރުމާ ކުރެވިފައިވާ ގާނޫނެއްގެ އަބުރު ރައްކާތެރި ކުރުމުގެ ނަމުގައި ހިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން
ގޮތުގައެވެ. އަދި މި ގާނޫނު އެކުލަވާލުމުގައި އާންމުންގެ ހިޔާލަށް ހުޅުވާލެވުނު ހަނިކުރުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވެފައިވާ
ނަމަވެސް، އެ ހިޔާލުތަކަށް ރިއާޔަތް ނުކުރުމަށް ނިންމިނިންމުން އެއީ ބައިނަލްއަގުވާމީ މުއާހަދާތަކުގެ މަފްހޫމެއް ނޫނެވެ. ދިމިގުރާތީ ނިޒާމެއްގައި
ކަންބޮޑުވުން ހައްގު ކަމެކެވެ. މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ނޫސްވެރިން ލިޔާ ގާނޫނު އަސާސީއާއި ބައިނަލްއަގުވާމީ މުއާހަދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ލިޔުންތަކުގެ މަސްދަރު ހާމަކުރުމަށް މަޖުބޫރު ކުރުވާހިނދު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުސޫލުން ރައްޔިތުންނަށް އަސާސީ ހައްގުތަކެއް ލާޒިމުވެގެން ވެއެވެ. އަދި
ގާނޫނު އަސާސީގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ޝާއިއުކުރާ ގާނޫނީ ގޮތުން ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ނުވާ ކޮންމެ ކަމަކީ އުސޫލެއްގެ ގޮތުން
ނުވަތަ ފަތުރާ ނުވަތަ ފާޅުކުރާ މައުލޫމާތެއްގެ މަސްދަރު ހާމަކުރުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ކުރެވޭނެ ކަންތައްތަކެކެވެ.
HumanRightsGovernanceUpdates www.transparency.mv